

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto III.

V Ljubljani, dne 5. maja 1927

Štev. 18

Sueški prekop

Že stari narodi so spoznali, da je promet na vodi, posebno v bolj zavarovanih krajih, kjer ne razsajajo divji viharji, dosti lažji in cenejši, kakor pa po suhem, posebno preko krajev, kjer je težko graditi ceste. Zelo težak je prehod preko gorovja, posebno ako je skalnato, preko velikih močvirij, in nič manj neprijeten skozi puščave, kjer ni mogoče, da bi se ljudje naseljevali in tako naredili vezi med posameznimi oddaljenimi kraji.

Egipčani, Rimljani in razni drugi narodi so že v davnih časih delali prekope, v katerih najdemo večkrat sledi. Čuditi se moramo spretnosti, s kakršno so šli ljudje v tistih časih na delo, kljub zelo priprostim tehničnim pripomočkom. Danes si skoraj ne moremo predstavljati, kako je bilo mogoče v tistih časih obdelovati velikanske kamenite plošče in jih prenašati, odnosno prevažati iz kraja v kraj. Čas seveda ni igral v tisti dobi tako veliko vlogo kakor danes, ko vse hiti, nadalje pa so bili sužni tisti, ki so morali z nečloveškim naporom izvrševati težka dela.

Sledi o takem prekoku so našli tudi v kraju, kjer si podajata roko dva sveta, Afrika in Azija in je danes obnovljen kot Sueški prekop, ki veže Sredozemsko morje z Rdečim morjem.

Že za časa vladanja Faraona I. 1400 let pred Kristusom so kopali prekop, ki naj bi vodil od Nila na vzhodno državno mejo do Rdečega morja. Ta prekop, v kolikor je znano, pa je bil dovršen šele precej let kasneje in sicer v nekoliko drugačni obliki kot je bil prvotno zamišljen. Prav tako kakor je propadlo še marsikaj drugega lepega in pripravnega je v čudni dobi srednjega veka, v času preseljevanja narodov, poznejših verskih preprirov in bojev, ter nezdravega, nedemokratskega duha, jel propadati tudi omenjeni velikanski prekop.

Ko se je poleg uničujoči srednjeveški duh in se je jelo uveljavljati zopet trgovstvo med raznimi državami, so pričeli zopet misliti, kako bi obnovili nekdanjo morskovo zvezo, ki bi bila nad vse važna za ves svet. Ali dolgo ni prišlo do tega. V preteklem stoletju pa so jeli razmišljati o zvezi med Sredozemskim morjem in Rdečim morjem, s čimur bi bila prihranjena izredno dolga plovba okoli Afrike posebnim, ki so hoteli iz Evrope v Indijo.

Šele francoskemu generalnemu konzulu Lesseps se je posrečilo obe omenjeni morji zvezati. Že l. 1854 je predložil podkralju Said paši projekt, katerega pa je paša podpisal šele l. 1856. Tri leta

kasneje so pričeli delati in sicer pri Port-Saidu. V prvih letih so kopali in rušili z navadnim orodjem, največ z lopatami in krampi; šele l. 1864 so pričeli uporabljati stroje in odsihodob je šlo delo vse bolje od rok. L. 1869 pa se je raznesla po vsej Evropi izredna novica, da je končano velikansko delo, eno izmed največjih, kar jih je še kdaj izvršil človeški rod, da sta zvezani Sredozemsko in Rdeče morje. Otvoritev izredno važne nove svetovne ceste je bila velikanska. Pristostvovali so ji razni vladarji in člani vladarskih hiš.

Sueški prekop je zelo dolg, okoli 160 km. Na površini je širok na najširših krajih do 100 m v, ožinali pa 58 m. Dno prekopa je precej ožje in sicer znaša širina 22 m. Globok je 8 m na najplitvejših točkah. V splošnem sestoji Sueški prekop iz več manjših in večjih jezer, zvezanih z umetno vodno cesto.

V prvih letih so vozile ladje skozi Sueški prekop samo po dnevu, po l. 1885, ko so pričeli na ladjah uporabljati močno električno razsvetlavo, pa vozijo tudi ponoči. Plovitev skozi Sueški prekop se vrši podobno kakor na naših železnicah. Široka jezera tvorijo postaje, kjer čakajo ladje in ne smejo preje v izkopane ožine, dokler ni odjavljena ona ladja, ki je pred njimi plula, da je dospela na drugo postajo v drugo širše jezero. Kako zelo važen je Sueški prekop, se je pokazalo že po par letih po otvoritvi: leta 1880 je plovilo skozi predor 2026 ladij. Velikanske stroške, ki so nastali pri graditvi prekopa pa plačujejo ladje; za vsako, ki preide prekop, morajo plačati precej visoko pristojbino.

Sueški prekop poznajo tudi Slovenci. Svetovna vojna, ki je premešala in razmetala vse narode sveta po vseh vetrovih, je vrgla tudi Slovence tja dolj k Rdečemu morju, o katerem smo se učili že v ljudski šoli iz zgodb sv. pisma, Marsikak Slovenec, ki je služil pri topničarjih je bil dodeljen turški vojski, ki se je tam doli borila in z začudenjem gledal kraje ob Rdečem morju, katerega je prekoračil Mojzes s svojimi Izraelci. Pa tudi naši prostovoljci, vračajoči se iz Rusije, so videli tiste kraje in ne morejo prehoviti lepega obrežja prekopa, poraščenega z divnimi tropičnimi rastlinami. Ko so se vračali skozi prekop, je bil pot še precej otežkočen, radi ladij, ki so jih potopile nemške podmornice pri izhodu kanalov, med svetovno vojno. V svetovni vojni je igral Sueški prekop veliko vlogo, ker so po njem prehajale vojne ladje v Sredozemsko morje. Seveda pa je prekop tudi v mirnem času kot trgovska cesta zelo važen.

Pristanišče v Suezu.

Svetilnik v Sueškem prekoku.

Desno: Župan v D. M. v Polju, Ivan Gartroža, ki ima s svojim prednikom bivšim županom g. Jakobom Dimnikom največ zaslug, da so dobili v D. M. v Polju železniško postajo. — Zgoraj: Postajališče v D. M. v Polju. V nedeljo popoldne je bilo v D. M. v Polju otvoreno novo železniško postajališče, prav važno za tamošnje okoličane, ki hodijo delat v Ljubljano ali pa donajajo svoje pridelke na ljubljanski trg. Otvoritvena slavnost se je vršila popoldne po prihodu vlaka ob 13.30. Ker je med slavnostjo močno deževalo, kar vidimo tudi na sliki po mnogih razpetih dežnikih, upajmo, da to pomeni izredno srečo za vse tiste, ki se bodo posluževali nove postajice.

Ljubljanski krovec Martin Sušnik, star 66 let, je splezal brez lestev že na vse ljubljanske zvonike. Na naši sliki ga vidimo s pomočnikom na vrhu 60 m visokega zvonika frančiškanske cerkve v Ljubljani.

Pogreb Ferdinanda Možine, ki se je ponesrečil v rudniku na Francoskem in so ga pokopali ob največji udeležbi vojakov in domačinov.

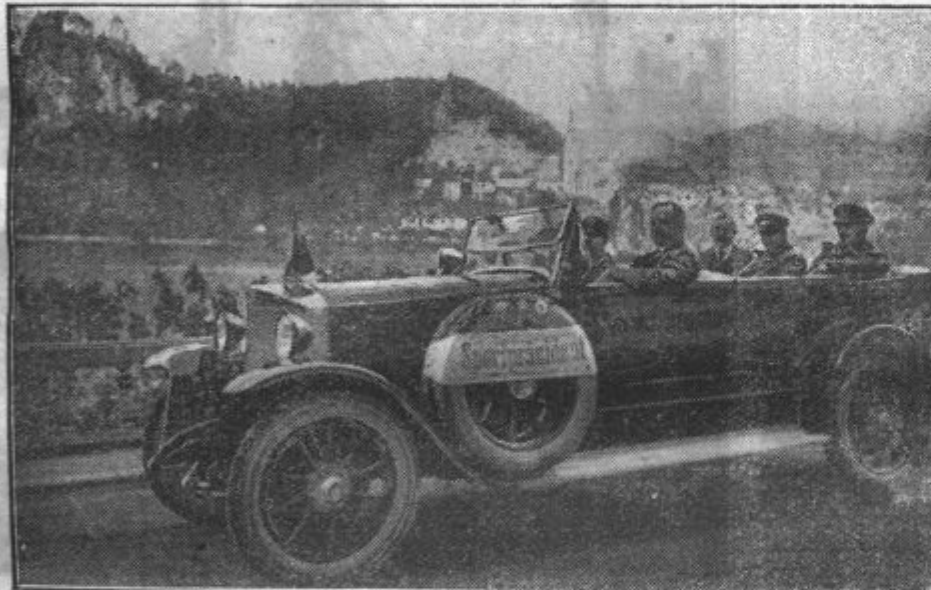
Parkhotel na Bledu, last župana Kende, kjer ostajajo najodličnejši obiskovalci našega prekrasnega Bleda.

Slika bodočega Sokolskega doma v D. M. v Požju, ki ga v kratkem začnejo graditi.

Godba gasilnega društva v Gorjah pri Bledu.

Josip Holy, zaveden obrtnik in odločen sokolski delavec v Brežicah, s svojimi tremi sinovi in hčerko. Te dni je praznoval srebrno poroko.

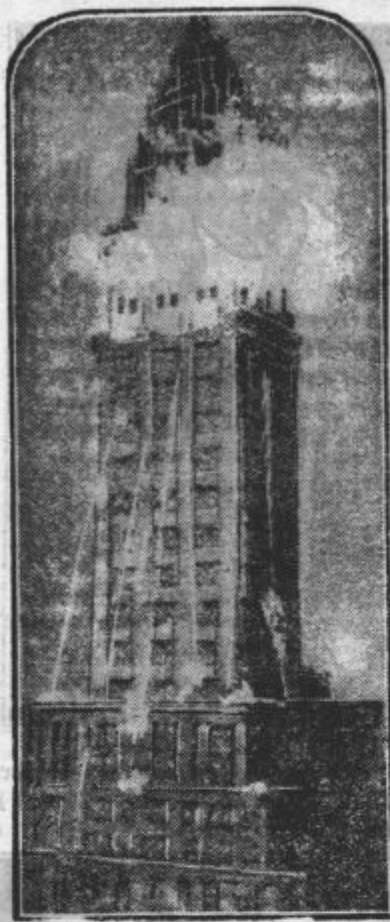
Jugoslovenska letalca kapetan Tadej Sondermayer in poročnik Leonid Bajdak, ki sta polotela iz Pariza v Indijo ter se vračata sedaj nazaj po isti poti.

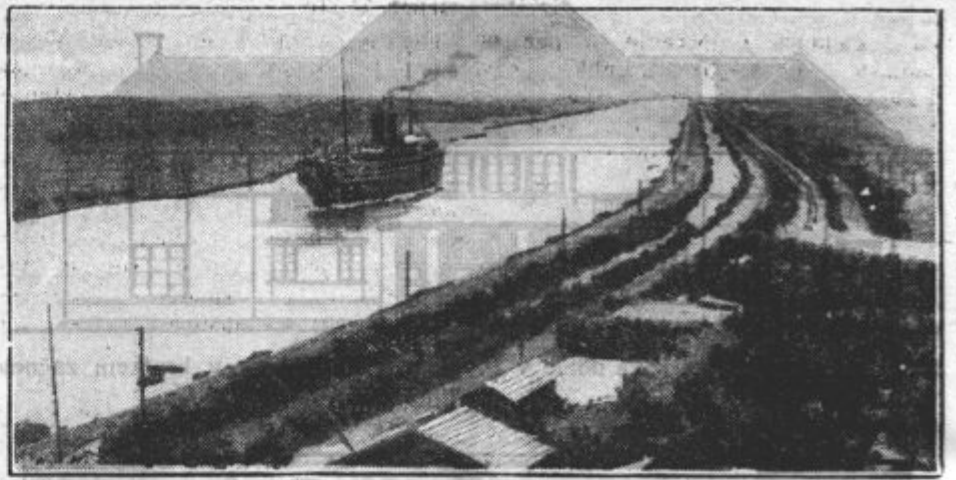
400 avtomobilistov iz Nemčije v Sloveniji. V soboto in nedeljo je bilo pri nas 400 nemških avtomobilistov, ki se niso mogli načuditi lepoti naših krajev in prehvaliti snažnosti naših vasi in prijaznosti in olike našega kmetijskega naroda, ki jih je povsod navdušeno pozdravljali. Izlet je za nas velikanskega pomena, ker se zadovoljni tuji in njihovi prijatelji vrnejo na Gorenjsko na letovišče in potne mnogo denarja pri nas. —

Zgoraj vidimo predsednika nem. avtomobil. kluba s predsednikom slovenskih avtomobilistov pred odhodom z Bleda v Bohinj. Leva slika nam kaže Ewalda Krotha, predsednika nemških avtomobilistov, ki je posebno pohvalil prijaznost in naprednost našega kmeta in strumnost in oliko naših orožnikov. Na desni pa vidimo sprejem avtomobilistov na Aleksandrovi cesti v Ljubljani.

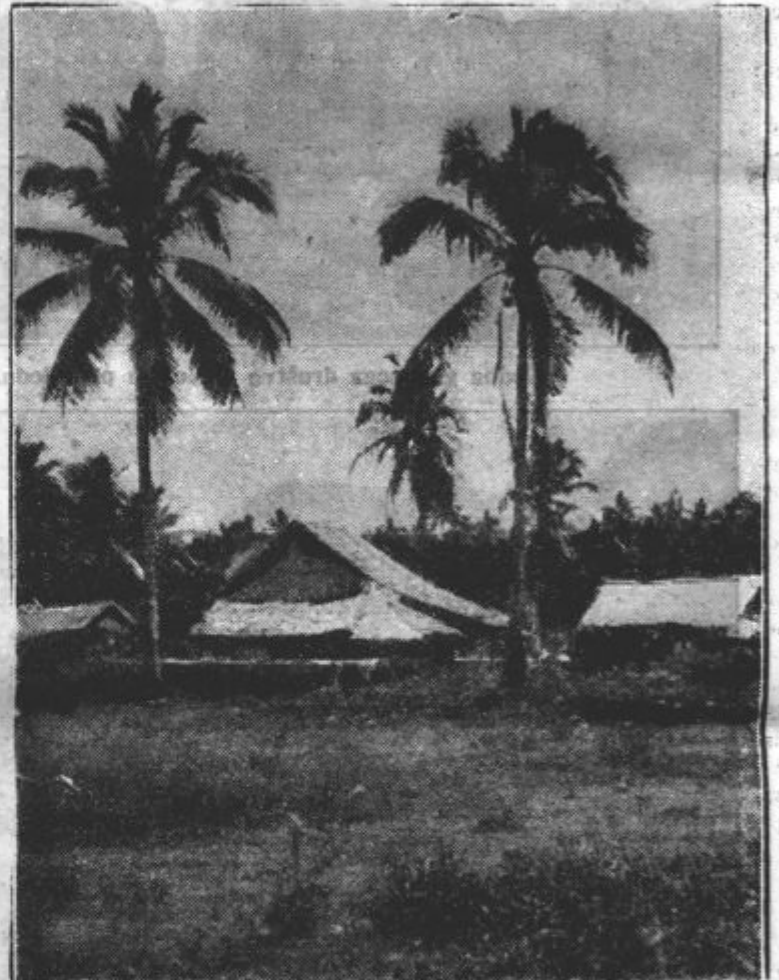

Levo:
Požar hotela-nebotičnika v New Yorku v Ameriki. Gorelo je v nadstropjih, ki so 175 m nad zemljo, kar je gašenje silno otežkočalo. Sedaj so Američani izumili pripravo, ki bo kot letalo dvignilo cevi, ki mečejo vodo, v višino ognja.

Desno:
Vhod v Sueški kanal ob Port Saidu.

Desno:
Malajska vas s kokosovimi palmami, ki se z njenimi orehi hrani prebivalstvo vročih krajev.

Spodaj:
Port Said, pristanišče ob vhodu v Sueški kanal.

Ulica v Adenu, največjem obmorskem mestu Arabije, kjer vlada strahovita vročina.

Na levi: **Gigantosaurus**, 30 m dolga predpotopna žival, ki je živel na svetu davno pred človekom. Njene ostanke so našli globoko v zemlji.